

نقش خانواده و گروه همسالان در تبیین بزهکاری نوجوانان

سجاد آلبوکردی^۱، علی محمد نظری^۲، ربابه نوری^۳

۱. دانشجوی دکتری مشاوره، دانشگاه تربیت معلم تهران، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

۲. استادیار مشاوره، دانشگاه تربیت معلم تهران، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

۳. استادیار روانشناسی، دانشگاه تربیت معلم تهران، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی

تاریخ دریافت مقاله: ۹۰/۷/۱۳

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۰/۷/۱۷

$(p=0/001)$ ، وضعیت اقتصادی $(p=0/001)$ و تعداد فرزندان خانواده $(p=0/001)$ تفاوت معنی داری داشتند. هم چنین دو گروه از نظر نظارت والدین نیز متفاوت بودند $(p=0/046)$.

برای بررسی سوال تحقیق از روش آماری رگرسیون لجستیک استفاده شد که بر اساس نتایج آن ساختار خانواده و هم نشینی با همسالان بزهکار توانستند به طور معنی دار وقوع و عدم وقوع بزهکاری را پیش بینی کنند $(p=0/001)$. از آنجا که نظارت والدین نتوانست به طور مستقیم وقوع یا عدم وقوع بزهکاری را پیش بینی کند، تاثیر آن به صورت غیر مستقیم بررسی شد. نتایج رگرسیون خطی نشان داد متغیر نظارت والدین می تواند مقدار هم نشینی با همسالان بزهکار را به طور معنی دار پیش بینی کند $(p=0/001)$.

در مجموع یافته ها بیانگر توانایی متغیرهای ساختار خانواده و هم نشینی با همسالان بزهکار در پیش بینی بزهکاری نوجوانان بود. نظارت والدین نیز به واسطه پیش بینی هم نشینی با همسالان بزهکار از اهمیت قابل توجهی برخوردار است. این یافته ها همسو با نتایج پژوهش های Singer و همکاران، Frojld و همکاران و Paschal و همکاران است و ضرورت توجه به نقش عوامل خانوادگی و گروه همسالان در بزهکاری نوجوانان را مورد تاکید قرار می دهد. [م ت ع پ ز، ۱۳۹۰؛ ۱۳ (ویژنامه ۱): ۲۰]

References

1. Singer MI, Flannery DJ, Guo S, et al. Exposure to violence, parental monitoring, and television viewing as contributors to children's psychological trauma. *J Commun Psychol* 2004; 32(5): 489-504.
2. Frojld S, Kaltiala-Heino R, Rimpela M. The association of parental monitoring and family structure with diverse maladjustment outcomes in middle adolescent boys and girls. *Nord J Psychiatry* 2007; 61(4): 296-303.
3. Paschal MJ, Ringwalt CL, Flewelling RL. Effects of parenting, father absence, and affiliation with delinquent peers on delinquent behavior among African- American male adolescents. *J Adolesc* 2003; 38(149): 15-34.

بزهکاری نوجوانان رایج ترین نامی است که به رفتارهای مجرمانه نوجوانان اطلاق می شود. خانواده و گروه همسالان در راس عوامل مرتبط با بزهکاری نوجوانان قرار دارند. از بین عوامل مرتبط با خانواده، می توان به نظارت اندک والدین^۱ و گسستگی ساختار خانواده^۲ اشاره کرد. پایین بودن نظارت والدین می تواند پیامد گسستگی ساختار خانواده باشد.^۳ به علاوه نظارت اندک والدین می تواند موجب هم نشینی نوجوان با همسالان بزهکار شود^۱ که خود این عامل نیز با بروز بزهکاری از سوی نوجوانان در ارتباط است.^۳ این پژوهش در پی پاسخگویی به این سوال است که آیا سه متغیر نظارت والدین، هم نشینی با همسالان بزهکار و ساختار خانواده، از توانایی پیش بینی بزهکاری برخوردار هستند؟

مطالعه حاضر از نوع توصیفی-مقطعی می باشد. جامعه آماری پژوهش شامل نوجوانان پسر ۱۳ تا ۱۸ ساله استان تهران بودند که از بین آن ها ۹۶ نوجوان بزهکار و ۹۱ نوجوان غیر بزهکار به روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند و مقیاس های نظارت والدین^۱، هم نشینی با همسالان بزهکار^۲ و پرسشنامه جمعیت شناختی را تکمیل کردند. این مقیاس ها پس از ترجمه بر روی یک گروه ۲۶ نفره اجرا شدند و پایایی بازآزمایی مقیاس نظارت والدین ۰/۷۵ به دست آمد. هم چنین آلفای کرونباخ این مقیاس برای دو گروه بزهکار و غیر بزهکار به ترتیب ۰/۸۱ و ۰/۷۲ حاصل شد. برای مقیاس هم نشینی با همسالان بزهکار نیز پایایی بازآزمایی ۰/۸۰ به دست آمد و آلفای کرونباخ مقیاس برای دو گروه بزهکار و غیر بزهکار به ترتیب ۰/۸۸ و ۰/۸۴ به دست آمد.

داده های مورد نظر گروه بزهکار در کانون اصلاح و تربیت و توسط محقق جمع آوری شد. برای گروه غیر بزهکار نیز با مراجعه به مناطقی از جنوب و مرکز تهران پرسشنامه ها تکمیل شدند. داده های حاصل با استفاده از آزمون های t ، χ^2 و رگرسیون لجستیک تحلیل شدند.

میانگین سن دو گروه بزهکار و غیر بزهکار به ترتیب برابر با ۱۶/۹۷ و ۱۶/۵۲ بود. نتایج آزمون χ^2 نشان داد دو گروه از نظر متغیرهای ساختار خانواده $(p=0/001)$ ، سابقه محکومیت والدین $(p=0/029)$ و اعتیاد والدین

Please cite this article as: Alboukordi S, Nazari A, Nouri R. The role of family and peer groups in predicting juvenile delinquency. *Zahedan J Res Med Sci (ZJRMS)* 2012; 13(suppl 1): 20.